

Хуан Посадас

ВІЙНА ЦЕ НЕ КІНЕЦЬ СВІТУ: ЦЕ АТОМНА «КАЛЮЖА»¹

20 вересня 1972 р.

Переклад українською: редакція часопису "Ядерні Добровольці" https://t.me/nuclear_volunteers
Опубліковано українською секцією Marxists.org: У лютому 2024 р.

Питання атомної війни є однією з головних тем, що домінують у занепокоєнні людей, пролетаріату. Однак це хвилювання не того роду, що передбачає страх. Занепокоєння полягає в наступному: як нам протистояти цьому? Що станеться до, під час і після? Як поведе себе людство?

В питанні атомної війни, як і в будь-якій іншій ситуації лиха та класової боротьби, треба чіплятися за велику стійкість до класового аналізу, класових висновків і класового досвіду, які повністю довіряють пролетаріату і людству.

Хоча перспектива атомної війни стримує буржуазію, вона все одно розв'яже її. Буржуазія відчуває, що атомна війна для неї є «завісою» – і це калічить її страхом. У США та інших країнах вона робить притулки для себе на сотні метрів під землею, з кінотеатрами, генераторами, ванними кімнатами та кімнатами для прислуги. Буржуазія зможе знайти там притулок, але капіталістична влада закінчиться, навіть якщо імперіалізм виграє війну.

¹ Слово «калюжа» використане автором в контексті протиставлення калюжі, як короткочасного явища, трясовині.

Перемога імперіалізму у війні принесе нові умови в історію. Триумф і влада дістануться військовим типам що витіснять політичних лідерів приватної власності. Регрес відкине суспільство назад до Середньовіччя, до системи виробництва, яка поступається навіть Середньовіччю. Не буде умов для створення нової форми майна, і відповідальним особам доведеться боротися, щоб не бути розкуркуленими. Щоб жити далі, їм доведеться збільшувати використання науки й техніки, і сьогоднішні проблеми повернуться. У цих людей немає перспективи, навіть якщо вони виграють війну.

Ми повторюємо, що ми не хочемо атомної війни. Більшовицька програма була направлена проти війни. Тим, хто питав більшовиків, чому вони воюють, більшовики відповідали, що їхня боротьба була «війною проти війни», щоб зупинити гніт і розправи класового ворога. У них був інший варіант? Є інший варіант? Слід комусь знайти інший варіант, ми підтримаємо! Але його немає. Атомна війна неминуха, тому що імперіалізм збирається застосувати всю свою зброю. Тому ми до цього готуємося, розраховуючи на всі можливі сили, як і 14 робітничих держав та 16 революційних держав, які існують сьогодні.

Як клас пролетаріат почувається в безпеці в історії. Він не боїться атомної війни. Його виробничо-політична підготовка схильна до революційних дій, але він черпає цю схильність головним чином із своєї ролі в суспільстві – незалежно від профспілки та політичної підготовки. Через свою функцію в економіці і в суспільстві пролетаріат бачить, що капіталізм є непотрібним. Пролетаріат живе в повсякденній реальності соціальної ролі капіталізму, що не робить жодного внеску в людські стосунки. Всередині себе пролетаріат відчуває, що він виробляє, відтворює і робить корисний внесок, незалежно від того, чи капіталісти стоять над цим чи ні. Пролетаріат розглядає свою працю як частину людської винахідливості. Це відчуває частина інтелігенції, що задіяна в сферах науки та технологій.

Хоча пролетаріат усвідомлює, що суспільство залежить від нього, він не приймає позицій переваги чи зарозумілості, що можна знайти в інших соціальних класах. В інших соціальних класах їх мотивують консервативні та егоїстичні почуття, погляди та соціальні схильності. Пролетаріат як клас не може мати таких установок, мотивів чи соціальних потягів, тому що не породжує таких настроїв.

Роль, яку відіграє пролетаріат в економіці, захищає його від консерватизму й егоїзму. Він знає, що ця ефективна праця є частиною зусиль, які включають техніків і вчених. Він також бачить, що капіталісти діють правильно за межами цих зусиль, використовуючи технологію для себе так само, як вони використовують науку та людську працю. Пролетаріат знає, що суспільство і виробництво залежать від нього таким чином, що воно не змінилося б, якби не було капіталістів. Ось чому ті, хто при владі, сприймають будь-яку пропозицію профспілок як подвійність влади, заяву на владу, на вигнання капіталіста.

Завдяки своїй функції в суспільстві й економіці пролетаріат почувається впевнено й захищено. Виробництво стало дедалі більше соціалізоване, ця внутрішня впевненість з часом переросла в необмежену комуністичну свідомість. В античність пролетаріат теж грав певну роль, але не як клас. Це капіталістичний розвиток і велика промисловість розвивали пролетаріат як клас. Велика капіталістична промисловість і колективне виробництво породили колективну свідомість. Колективна свідомість виникає з усупільненого процесу капіталістичного виробництва, де колективна форма участі стала необхідною.

Пролетаріат відчуває себе фундаментально частиною цього. У своєму історичному класовому розвитку еволюціонувала пролетарська свідомість через робітничі партії, які зрештою призвели до партії більшовиків. У часи I Інтернаціоналу – а пізніше через соціалістичні партії – виникли часткові та обмежені аспекти цієї свідомості. З тріумфом Жовтневої Революції, пролетаріат прийшов до повної свідомості через комуністичні партії, усвідомлюючи тепер, що прогрес вимагає трансформації суспільства.

Структура суспільства, як воно є, разом із його виробничими відносинами та обміном робить будь-яку нову форму приватної власності неможливою. Централізація власності породила великий технічний потенціал, де кожен новий рівень концентрації підвищує продуктивність. Справи зараз дійшли до точки, коли цій великій концентрації і централізації просто необхідне планування. З плануванням продуктивність буде у сто разів вище, ніж зараз. Перешкодою на цьому шляху є приватна власність і конкуренція – тобто ринок.

Через ці форми розвивався пролетаріат; і коли прийшов марксизм, він дав усвідомлення, яке тільки пролетаріат може мати. Пролетаріат черпає свої здібності зі своєї функції в суспільстві, як ми сказали, але він також черпає їх з партії. Колективна свідомість пролетаріату зростає від усталеної форми виробництва вгору до партії. Тоді партія бере на себе завдання його свідомо підтримувати і навчати. Партія відстоює історичне поняття та поширює розуміння того, що нове суспільство має починатися з рівнів і структур, досягнутих за капіталізму, тобто від великого і централізованого виробництва.

Людський прогрес повинен починатися з рівня концентрації та централізації, досягнутого при капіталізмі. Все, що йому потрібно, це нова форма. Яка нова форма? Робітнича держава! І від робітничої держави до соціалізму! Пролетаріат свідомий; він відчуває себе в безпеці. Він не боїться катастроф, економічного хаосу чи знищення багатств, які виробило людство. Таке відчуття у тих, кому нема чого втрачати. Його позиція в економіці очищає його свідомість від егоїстичних висновків.

Капіталісти не можуть жити поза накопиченням та отриманням прибутку.

Капіталістичне суспільство сконцентрувало засоби виробництва. Це спричинило великий промисловий розвиток, високу технологічність і високу продуктивність. Капіталізм знає, як виробляти більше за менший час і з тими ж витратами. Якщо б ці таланти були застосовані до колективного суспільства, виробництво відразу б потроїлося. Справа в тому, що за капіталізму власність концентрується через конкуренцію та через невблаганну потребу капіталістів отримувати прибуток і накопичувати. Жоден капіталіст не може змінити це, не збанкрутуючи. Будь-яка спроба змінити це порушує цикл Г-Т-Г (гроші-товар-гроші). Саме для підтримки цього циклу капіталісти повинні зберегти існуючий соціальний та економічний порядок.

Капітал досяг точки, коли він більше не може збільшити власну здатність до розширення. Він реагує, звертаючись до себе, підвищенням його фінансової централізації. Це зменшує кількість капіталістів, оскільки конкуренція їх ліквідує. Тим часом робочі держави продовжують

прогресувати. Вони страждають від браку засобів, традицій і підготовки, але вони все ще можуть вирішити за 20 років те, чого капіталізм не зробив за 200 років. Пролетаріат підводить підсумки. Він почне з того рівня розвитку, коли він нарешті зруйнує бюрократичне ярмо.

Пролетаріат впевнений і убезпечний в тому, що все і вся можна перебудувати. Де стоїть пролетаріат, суспільство також стоїть, бо суспільство залежить від нього. Пролетаріат займає місце в центрі виробництва, де немає почуттів егоїзму, привласнення, конкуренції, марнославства чи себелюбства. Ці почуття є настроями приватної власності. Коли зникне приватна власність, зникнуть і ці почуття. Пролетаріат вступає у війну з цими характеристиками.

Пролетаріат має історичний і реальний досвід 14 робітничих держав і 16 революційних держав. Революційні держави перебувають під впливом пролетаріату через концепцію робітничої держави – тобто державної власності і колективного господарства. Тобто світ в основному розглядає пролетаріат у світлі робітничих держав. Нестримна впевненість пролетаріату впливає з його почуття соціальної незамінності. Пролетаріат є безстрашним; йому нічого втрачати, «крім своїх кайданів», як каже Маркс.

Через свою функцію як класу пролетаріат уже відчуває себе організатором історії. У нього немає світової партії, але є усвідомлення себе як вирішального фактору соціальної організації. Це можна зрозуміти, дивлячись на його поведінку. Його поведінка в робітничих державах є дуже хорошою, якщо врахувати, як він протистоїть бюрократії та велику турботу задля того, щоб не завдати шкоди державі робітників. Такою була поведінка пролетаріату на кожному кроці: у Німеччині в 1953 р., Угорщині в 1958 р. та в Штеттіні і Данцігу (Польща) цього року.

З цим умінням і знаннями пролетаріат вступає у війну. Йому немає чого втрачати, але він може отримати все. Звідки він залишився в історії та в економіці, в нього вироста певного роду впевненість, стійкість і рішучість, що змушує решту населення бажати наслідувати його.

Атомна війна спричинить безлад, жах і шок. Багато людей втратить розум, але пролетаріат постраждає найменше. Найбільше постраждають буржуа, яких ви вже бачите безперспективними, що не бачать нічого, крім смерті. Буржуа сподіваються забезпечити своє майбутнє, поховавши себе на 100 метрів під землею – де вони і залишаться.

Уявлення про те, як пролетаріат збирається вступити в ядерну війну, можна сформулювати, прослідкувавши за поведінкою мас у В'єтнамі, на Близькому Сході й будь-де. Пролетаріат постійно демонструє, як він не допускає знуцання, знищення або ослаблення. Він збирається вступити в атомну війну з усією енергією, яку демонструє в класовій боротьбі. Янки погрожували застосувати проти В'єтнаму атомну зброю, але пролетаріат не здригнувся. Він продовжував підтримувати В'єтнам і заохочував його продовжувати боротьбу.

Відразу послідує хаос і жахливі капіталістичні злочини, які ознаменують початок ядерної війни будуть перенаправлені пролетаріатом в дію. Пролетаріат приступить до соціальної перебудови. Він опише, що залишилося від населення світу і разом з ним утворить правлячий клас. У цьому

процесі його втручання буде зосереджено на ліквідації всіх залишків капіталізму та бюрократії, якщо такі залишаться.

Перша світова війна породила радянську державу трудящих. Незважаючи на всі зусилля Сталіна зупинити розширення Жовтневої революції, Друга світова війна принесла ще 8 робітничих держав. Зараз існує 14 робочих держав і 16 революційних держав. Третя світова війна — це кінець капіталістичної системи

Майте на увазі, що ми не прагнемо ядерної війни. Ми не вважаємо, що така війна є вірним способом позбутися капіталістичної системи, але так склалася історія. Ми просто говоримо, що ми прогнозуємо. Що стосується нас, ми готуємося до зіткнення з цією ситуацією, зберігаючи всі корисні засоби, які історія створює на своєму шляху, вирішуючи робити все і формулювати всі висновки, необхідні для будівництва соціалізму.

Справа не в тому, що ми жорстокі! З найглибшого з наших комуністичних почуттів ми оплакуємо трагедію, яка приходить до мільйонів і мільйонів людей. Ми не винні і не відповідальні за це. Це капіталізм! Відчуваючи це теж, пролетаріат тим більше вирішує не відчувати страху.

Думка про те, що атомна війна знищить стільки мільйонів людей, викликає у нас жахливе горе, але ми не відчуваємо себе відповідальними чи винними. Там, де ми відчуваємо свою відповідальність, так це в наданні шляхів та засобів допомоги в подоланні атомної «калюжі» якнайшвидше та розпочати будівництво соціалізму.

На початку та під час атомної війни людство буде пронизане колективним почуттям пролетаріату — саме тим почуттям, яке допомагає пролетаріату не боятися атомної війни і наслідків капіталістичного варварства. Поспостерігайте, наскільки піднесеною є поведінка людства, незважаючи на те, що воно не має класової та масової революційної партії. Має масові партії, але вони не революційні.

Людство буде поводитися так, як це буде необхідно через його потребу дивитися проблемі в очі. Якби хтось міг нам довести, що відтермінування соціалістичної революції на 20, 30 або 50 років могло б посприяти уникненню ядерної війни, ми б погодилися з цією ідеєю. Однак справа впливає з історичної необхідності, а не з кількох років. Атомна війна неминуча. Після чого за нею послідує відразу, під час і після, світовий тріумф Соціалістичної революції.